

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6. Telefon: 100 400, 300 000
A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 7.

bb. 1. pénteken gödöllőn sorsolják a Lottót

i/kf/rj vg 1965. január 7.

a Lottó 2. játékheti sorsolását január 8-án, pénteken 10 órai kezdettel gödöllőn rendezik a sportfogadási és Lottó igazgatóság./mti/

--

bb. 2. őzek, szarvasok, nyulak és dánvadak az etetőknél

vid/iká/sk/rj 1965. január 7.

sajátosan békés téli hangulat uralkodik a bakonyi erdőkben. a különböző fajtájú vadak jól megférnek egymással. az őzek és a dánvadak tavasszal, nyáron és ősszel messziről elkerülik egymást, most azonban az etetők mellett a legnagyobb egyetértésben melegednek. a nagyvadak mellett csoportosan ott lábaltankodnak a nyulak is. csupán a rókák nem csatlakoznak a közösséghez. az igen elterjedt duvad ugyanis ebben az időszakban egerészeik. néhány percig csendben hallgatózik a hó felett, majd, ha mozgást észlel, orrával utat fur a hóban a zsákmányhoz.
/mti/

--

- 1 -

le

bb. 3. kankalinvirágzás télen

vid/ká/sk/rj

1965. január 7.

apró előjele a még meglehetősen távoli tavasznak: két virágzó kankalimbokor pécsett. szántódi péter erdészeti felügyelő majtényi utcai házában udvarán nyílnak ezek a szép sárgaszirmu virágok. az erdész két évvel ezelőtt négy kankalintövet talált a mecsekben, amelyek azzal hívták fel magukra a figyelmét, hogy a zord téli idő ellenére is virágoztak. kettő közülük, úgy látszik, megtartotta ezt a különös tulajdonságát. amint elolvadt a korábban leesett hó és kisütött a nap, nyomban kibontották virágaikat./mti/

--

bb. 4. műtét a hortobágyon

vid/ká/sk/rj

1965. január 7.

ritka műtétre került sor a hortobágyon: a sportistálló gyémánt nevű ugrólován pata-operációt hajtottak végre. a kitűnő sportló, amely most 5 éves, pataérgyulladást kapott, s ezért volt szükség a műtétre. dr. radó andrás, a gazdaság állatorvosa a mátai kis-erdőben, rögtönzött „műtőasztalon”, operálta meg a sportlót bal első lábát. a négyórás műtét kitűnően sikerült, gyémánt a javulás útján van, s minden valószínűség szerint az idei versenyeken már ott lesz az indulók között./mti/

--

bb. 5. jubileumi hangversenyeket ad, horeinstein, cxyz és benzi vezényletével lép fel, ritkán hallott műveket és több magyarországi bemutatót műsorára 1965-ben az állami hangversenyzenekar

l/ol/gk/rj fm

1965. január 7.

1965-ben jubileumi évébe lépett a 100 tagú magyar állami hangversenyzenekar, amely 20 évvel ezelőtt alakult újjá, s azóta is rendszeres „főszereplője”, zenei életünknek.

/folyt.köv./

-2-

bb. 5. / jubileumi hangversenyeket ad,1. folyt./rj

az új esztendőben is színes, változatos az együttes műsora; számos érdekes hangversenyt rendeznek a szezon nátralevő hónapjaiban. január 7-én lamberto gardelli vezényletével a zeneakadémián veszi kezdetét az 1965. évi hangversenyek sorozata. a műsoron haydn d-dur /londoni/ szimfóniája, richard strauss: halál és megdicsőülés című műve valamint beethoven 4. szimfóniája szerepel.

a zenekar nagy várakozással tekint a „tavaszi bérlet”, vendégkarmestereként budapestre érkező jascna horeinstein fellépése elé, ez lesz első találkozásuk a neves kijevei születésű amerikai karmesterrel.

a jubileumi év alkalmából áprilisban magyar szerzők műveiből rendeznek hat hangversenyt. a műsoron liszt, bartók és kodály művein kívül nagy számban szerepelnek majd a felszabadulás után keletkezett alkotások is. a jubileumi hangversenyek a tavaszi bérlet sorozatába illeszkednek be. a tervek szerint e koncertekre különbérletet is kibocsát az országos filharmónia.

a programban több bemutató, illetve régen játszott mű előadása is szerepel. nonegger judith című oratóriumának magyarországi bemutatójára a zenekar és a budapesti kórus közreműködésével henryk cxyz neves lengyel karmester vezényletével április 20-án kerül sor az erkel színpadon. henryk cxyz nevéhez fűződik egyébként a mű közelmúltban lezajlott varsói bemutatója is.

nagy esemény lesz a zenekar életében a hazai hangversenyek műsorán több évtizede nem szerepelt berlioz-requiem tolmácsolása. a kibővített zenekari apparátust, nagy létszámú kórus és gyermekekkel alkalmazását igénylő mű májusi előadását a szezon legnagyobb meglepetésének szánják.

ugyancsak májusban kerül sor roberto benzi vendégfellépésére. a magyar állami hangversenyzenekar nemcsak budapesten lép fel a nagynevű olasz dirigenssel az élén, hanem debrecenben és győrött is együtt vendégszerepel benzivel. /mti/

--

- 3 -

bb. 6. dokumentumok, ismertető madáchról 120 békemozgalomnak

i/di/gk/hné/rj zs

1965. január 7.

a madách-centenárium alkalmából az országos béketanács 120 külföldi békemozgalomhoz szervezethez, illetve intézményhez juttatott el dokumentumokat, ismertetőket a nagy magyar drámaíró életéről, munkásságáról. az ember tragédiája alkotójáról ugyanis nem csak hazánkban, hanem a béke-világmozgalom ünnepeitjeinek sorában számos más országban is megemlékeztek: méltatták írói és emberi pályáját, nagyságát./mti/

--

bb. 7. a torontói kodály-kórus ajándékmeze

i/fe/sk/rj zs

1965. január 7.

kedves ajándékot kapott a magyarok világszövetsége a tengerentúlról: a torontói kodály-kórus, zadubán györgy karmester vezényletével, több karácsonyi dalt énekelt magyar nyelven hanglemezzre. a hazaküldött felvételeket a tervek szerint a rádió is bemutatja majd./mti/

--

bb. 8. vasuti tolvajokat ítélték el

i/bc/tr/rj zs

1965. január 7.

két barát nankó györgy és zuba jános a keleti és a nyugati pályaudvaron az indulásra váró vonatokról őrizetlenül hagyott bőröndöket loptak el. egyikük elemelte a csomagot, s közben a másik fiógyelt. a bőröndökben talált értékesebb holmikat eladták, elzálogosították s a pénzen megosztották. egyik alkalommal barátjukat, bodnár jánost is magukkal vitték a pályaudvarra, s ő is segített a lopásban.

a központi kerületi bíróság zuba jánost három, nankó györgyöt két évi szabadságvesztésre, bodnár jánost 8 hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre és 500 forint pénzbüntetésre ítélte./mti/

--

- 4 -

le

bb 9. új év - új tervek - kerületi tanácselnökök az 1965. évi feladatokról

i/ni-zs/tm szb zs

1965. január 7.

mit terveznek a kerületi tanácsok az új esztendőre, milyen fejlesztési tervek válnak valóra 1965-ben? - ezzel a kérdéssel fordult az mti munkatársa négy budapesti kerület tanácsának vb-elnökéhez.

sunajda józsef, a 8. kerületi tanács vb-elnöke

- az 1965. évi tervelőirányzatok a józsefvárosnak újabb fejlődését, gyarapodását ígérnek. az új esztendőben a költségvetési, beruházási és felújítási keretek együttesen meghaladják a 250 millió forintot, s így lehetőség nyílik arra, hogy egy sor fontos területen számottevően javítsuk a lakosság ellátását.

- néhány adalék kerületünk ez évi programjából: a balassa jános kórház felújítására 742 000, a kun utcai kórház korszerűsítésére 624 000, a kállai éva utcai kórház rendbehozatalára pedig 115 000 forintot költünk. a trefort utcai rendelőintézet röntgenosztályát több mint félmillió forint költséggel modernizáljuk, a szántó kovács jános utcai rendelőintézetben ugyancsak félmillió forintot meghaladó munkálatokat tervezünk. megfiatalítjuk a korányi sándor utcai tbc gondozó-intézetet és a vas utcai csecsemőotthont is.

- a józsefváros uthalózatának felújítására 3.5 millió forintot költünk, a lakóépületek tatarozása, karbantartása és felújítása mintegy százmillió forintos tétellel szerepel az előirányzatok között, s az oktatás feltételeinek javítására is jelentékeny összegeket fordítunk. az idén ~~először~~ befejezzük a somogyi béla utcai általános fiú-iskola újjáépítését és bővítését, s új köntöst kap a vörösmarty gimnázium. a háziasszonyok bizonyára örömmel fogadják, hogy kerületünk jónéhány nagyforgalmu boltját korszerűsítjük, bővítjük, illetve átalakítjuk. a bródy sándor utca 17-ben például a régi fűszer-csemege bolt helyén modern, új helyiségekkel bővített önkiszolgáló üzlet nyílik. a népszinház utca 33 szám alatti fűszer-csemege bolt önkiszolgáló üzletként választékban és eladótérben egyaránt alaposan „magnövekedve”, nyílik majd meg. szintén a népszinház utca 33-ban a rossz hírű italboltot izlésesen berendezett bisztróvá alakítjuk át, a lottó étterem pedig moden önkiszolgáló étterem lesz. az 1965. évi tervek között helyet kapott a mind népszerűbbé váló asztalos jános ifjúsági park fejlesztése is. így az idén a parkban tornacsarnokot és kis fedett-uszodát kapnak a fiatalok.

- az ó-évben az igazgatási, hatósági feladatok megoldásából mintegy másfélezer józsefvárosi lakos vállalt részt, tanácsunk állandó segítőinek tábora pedig együttesen meghaladta a 8 000-et. az 1965-ös esztendő egyik legszebb és egyben legfelelősségteljesebb „tervfeladata”, számunkra, hogy az aktivisták taborát tovább növeljük, s még több tanácsi munkakör ellátásába vonjuk be kerületünk lakóit.

/folyt.köv./

me

8.30/a

9.00

- 5 -

bb 9. /uj év - uj tervek -... 1. folyt./- szb

dr. dezső józsef, az 1. kerületi tanács végrehajtóbizottságának elnöke:

- Legfőbb feladatunk ebben az évben, hogy a kerületi tanácshoz tartozó oktatási, egészségügyi és egyéb intézmények zavartalan működését a költségvetés keretei között biztosítsuk, s munkájuk színvonalát - a kormány által előírt takarékosági intézkedések egyidejű végrehajtásával - a lehetőséghez képest magasabbra emeljük. ebben az évben az oktatási intézmények fenntartására 23 millió forint áll rendelkezésünkre, egészségügyi célokra több mint kétmillió forintot irányoztunk elő. a kerületi lakóépületek felújítására és karbantartására az előző évinél valamivel nagyobb összeget - 63 millió forintot - fordíthat a tanács. változatlanul az a törekvésünk, hogy a házkezelőségek karbantartási tevékenységét fokozzuk, ezért a hki saját műhelye részére 12 millió forint keretet biztosítottunk erre az évre.

- a várnegyed nagy idegenforgalmára való tekintettel kiemelkedő jelentőségű a kerület műemlék-épületeinek rendbehozása. erre a célra az idén 25 millió forintot biztosított a fővárosi tanács. ezt főleg a vári lakónegyed és néhány elszórtan fekvő műemlék-épület helyreállítására használjuk fel. az előre meghatározott ütemben folytatódik a budai várpalota és a várfalak helyreállítása is, s megkezdődik a fő utcai kapucinus templom restaurálása. tervszerűen folytatódik a várnegyedben levő foghijak beépítése is. az uri utcában, a tóth árpád sétányon és másutt található foghijak beépítésére elkészültek a tervek, s az otp az idén négy üres telken kívánja megkezdeni az építkezést. más foghijakon különböző állami szervek emelnek új épületeket, s ugyanilyen alapon oldják meg a várnegyed több fontos középületének helyreállítását is.

- a városkép fejlődése szempontjából is jelentős lesz az új esztendő. véglegesen kialakul az erzsébet-híd budai hídfőjének környéke, s teljes szépségében pompázik majd a tabáni park. a környéken megkezdett építkezések is elősegítik a városkép rendezését. a krisztina téri 136 lakásos épület az év végéig elkészül, az attila utca 1. számú telken 24 lakás kerül tető alá, a kerület különböző pontjain az otp 257 családi otthon építését kezdi meg, a naphegyen és környékén 19 társasházat emelnek 238 lakással.

gyurcsó ferenc, a 3. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke:

- az új esztendő főleg a kerület oktatásügyének fejlődésében jelent majd nagy előrelépést. az iskolai hálózat az idén több tanteremmel bővül. /folyt.köv./

8.35/a

- 6 -

9.05

me

bb 9. /uj év - uj tervek -... 2. folyt./- szb

az első új intézmény megnyitására rövidesen sor kerül: a bécsi uti lakótelepen ezekben a napokban adják át az újonnan épült 12 tantermes általános iskolát, s itt nemsokára megkezdődhet a tanítás is. a kísérleti lakótelep járulékos beruházásaként született intézményre valóban nagy szükség van, hiszen itt oktatják majd a mintegy négyezer lakosu új városnegyed 350-400 iskolaköteles koru gyermekét. a hat éven aluliak számára 100 személyes óvoda épül a telepen. a külső városrészek iskoláiban is fokozatosan meg akarjuk szüntetni a zsúfoltságot. csillaghegyen, a dózsa györgy uton például közvetlenül befejezés előtt áll egy új, 12 tantermes általános iskola építése, illetve átadása.

- jelentős lesz a szőlő utcában épülő újszerű tanintézet, a 12 osztálytermes iskolának megfelelő politechnikai központ létrehozása. ez lesz a főváros legkorszerűbb politechnikai intézménye, amelyet hétmillió forint költséggel emelünk. őszől kezdve a kerület belső részében levő tanintézetek - két gimnázium és öt általános iskola - politechnikai feladatait ez a központi intézmény veszi majd át, s az érintett iskolákban felszabaduló helyiségeket tanári szobáknak, vagy osztálytermeknek lehet majd használni. a kétmeletes politechnikai épület helyiségeit a legkülönbözőbb gépekkel és berendezésekkel látjuk el. lesz itt általános lakatosműhely, műszerész-részleg, műszaki rajzterem, gimnazista lányok részére varroda, sőt, jól berendezett anyagelőkészítő műhely is, ahol a kerület külső részein levő iskolák gyakorlati oktatásához szükséges anyagokat darabolják és készítik elő. az egyik műhelytermet az általános iskolások fa-, fém- és agyagmunkáira rendezik be, s itt működik majd a kerületi nevelési tanácsadó is. az új intézményt előreláthatólag júniusban adjuk át.

füredi lászló, a 6. kerületi tanács vb. elnöke:

- az elmúlt évek sok szép eredményt, örvendetes fejlődést hoztak kerületünk életébe, de az új esztendőben sem pihenhetünk bábérainkon. 1965-ben összesen mintegy 140 millió forinttal gazdálkodik tanácsunk, s e jelentékeny összegből a legnagyobb részt - körülbelül 80 millió forintot - a legsürgetőbb házfelújítási, karbantartási feladatok megoldására fordítjuk. a kerületben levő lakónépek 80 százalékának átlagos életkora 80 esztendő körül mozog, a felújítások nemcsak indokoltak, hanem szükségszerűek is. megkezdjük a rudas lászló utcai épületek sortatarozását, s 1965-ben előreláthatólag az utca elejétől az ötvös utcáig a páros és a páratlan oldalon levő épületeket egyaránt új köntösbe öltöztetjük.

/folyt.köv./

8.44/a

- 7 -

9.10

me

bb 9. /uj év - uj tervek -... 3. folyt./- szb

- „,tulkorosak,, iskoláink is, hiszen egyik sem fiatalabb 60 esztendőnél. ezért tervbe vettük a hegedű utcai iskola belső felújítását - erre 700 000 forintot fordítunk -, a bajcsy-zs-linszky ut 17. számú óvoda átalakítását, korszerűsítését és tárgyalunk a bajza utcai iskola épületének tatarozásáról is.

- jónéhány új létesítménnyel is gyarapodik kerületünk az új esztendőben. elkészül például a vörösmarty utca 47/b-ben az új tüdőszűrő állomás, s hazánk felszabadulásának 20. évfordulóján átadjuk rendeltetésének a dózsa gyöngy ut 104-ben, több mint 2.5 millió forintos költséggel készült korszerű bölcsődét is. a benzur utca 37-ben terveink szerint kisebb áruházat rendezünk be, s megkezdjük a tervezését a szondy utca 86-ban megnyitló nagy élelmiszeráruháznak, továbbá a lenin körúti új keravill áruháznak. természetesen ezenkívül számos más kisebb-nagyobb beruházást irányoztunk elő 1965-re - a révay utcában például saját kereteinkből hi-ganygózlámpákat szerelünk fel -, s az új esztendőben is számítunk az önkéntes segítők egyre növekvő táborának támogatására. a felajánlásokból, a segítőkészségből ítélve, csupán a lakóházak karbantartási munkáinál több mint egymillió forint értékű társadalmi munkával számolunk, az oktatási és egészségügyi intézmények zavar-talan tevékenységét pedig ugyancsak körülbelül egymillió forint értékű munkával segítik a kerület társadalmi aktivistái. /mti/

bb 14. tizenöt hónappal túléli a garanciális időt a magyar ak-kumulátor - telefon- és villamostargonca telepek az akkumulátor-gyár újdonságai között

i sl/tr szb vg

1965. január 7.

a gépkocsik, motorkerékpárok számának ugrásszerű növekedésével az akkumulátorok iránti igény is megnövekedett. az idén mintegy félmillió akkumulátor készül magyarországon, négy százalékkal több, mint tavaly, motorkerékpár-akkumulátorból pedig kétszer annyit gyártanak. a vasúti kocsikhoz, gépkocsikhoz, motorkerékpárokhoz szükséges akkumulátorokon kívül az idén megkezdik a telefon- és villamostargoncatelepek gyártását is, s így a legkorszerűbb igényeket is ki tudják elégíteni. a nagy számban készülő akkumuláto-rok összteljesítménye immár kisebb erőtelep kapacitásával vetek-szik, s megközelíti a háromezer kilowattot. ha a félmilliónyi ak-kumulátort összekapcsolnák, ezzel háromezer család teljes energia-igényét kielégíthetnék. mégsem a mennyiségben, hanem a telepek élettartamának növelésében érték el a legjobb eredményt. a gyár 9 hónapra garantálja a telepek zavartalan működését, a legújabb típusok azonban már 15 hónappal túlélik ezt az időt és általában csak két évi használat után kell az akkumulátort javítani. nemzet-közileg is a legkiválóbbak közé tartoznak a gyár ugynevezett pán-célakkumulátorai, amelyek nemcsak teljesítményben, hanem viszony-lag kis súlyukkal is magukra vonják a hazai és külföldi szakértők figyelmét. /mti/

8.47/a

9.20/

--

- 8 -

bb 10. ady endre eddig ismeretlen emlékei a jászberényi muzeumban

vid j-lm fm

1965. január 7.

jászberényben a kollér-féle házban emléktábla jelzi, hogy ady endre 1913-ban jászberénybe látogatott, és rövidebb időt töltött a jász „fővárosban,,. ady látogatásával kapcsolatban egy elsárgult táviratlap és egy dedikált ady-fénykép maradt az időközben csehszlovákiába telepedett kollér-család birtokában. kaposvári gyula, a szolnoki muzeumok igazgatóságának vezetője felkereste a szomszédos országban élő kollér-család ma is élő tagjait, és a jászberényi jász muzeum számára ajándékként átvette ady fényképét és a táviratot. a fénykép alatt ady sajátkezű írása olvasható: „az én nagyszerű, nagyon kedves, nagyon őszinte gebhardt franyó barátomnak hűséggel: ady endre,, a távirat szövege ady jókívánságait tartalmazza, amelyeket kollér tábla-bírónak írt jászberénybe leánya eljegyzése alkalmából. az érté-kes ady-émlék a jász muzeum állandó kiállítását, irodalomtörté-neti gyűjteményét gazdagítja./mti/

bb 11. elkészült a tanárképző főiskolák tantárgyainak részletes programja

i fe/sk-lm zs

1965. január 7.

a tanárképző főiskolák nappali és esti tagozata tantervé-nek megjelentetése után most újabb fontos segédeszközt kaptak kezükbe a főiskolák hallgatói: első ízben adták közre nyomtatás-ban valamennyi tantárgy részletes programját. a tanárjelöltek ezekből a kiadványokból részletesen megismerhetik azokat a köve-telményeket, amelyeknek főiskolai tanulmányaik ideje alatt eleget kell tenniük, s már jóelőre tájékoztatást kapnak arról, hogy milyen elméleti és gyakorlati foglalkozásokon kell részt venniük.

a szakemberek az oktatási reform követelményeinek megfele-lően már dolgoznak az első évfolyam új tantervének és jegyzeteinek megírásán, illetve a régiak átdolgozásán. a tanárképző főiskolákon oktatott 180 tantárgyhoz szükséges jegyzetek mintegy fele már elkészült és a tervek szerint 1966 végéig valamennyi jegyzet megí-rását illetve átdolgozását befejezik. nagy gondot fordítanak a jegyzetek szerkesztésére: egy-egy jegyzet megírása előtt főiskolai és egyetemi tanárok, valamint gyakorló oktatók cserélik ki tapasztalataikat, az elkészült jegyzetet pedig több szemszögből meg-vizsgálják, véleményezik./mti/

9.15/a

9.50/

--

- 9 -

PK

bb 12. egy évtized fejlődése a térképek tükrében - tíz éves a kartográfiai vállalat

i tz/gk-lm vg

1965. január 7.

most töltötte be sikeres működésének első tíz évét a kartográfiai vállalat. ezt az egy évtizedes fejlődést a következőkben jellemezte dr. negyi gyula, a vállalat igazgatója:

- tíz évvel ezelőtt, működésének első esztendejében a vállalat összesen tízféle kiadványt jelentetett meg, 1964-ben pedig a magán- és más kiadók részére készített kiadványaink száma megközelítette a kilencvenet, s még további huszonegy régebbi kiadványunkból készült utánnyomás. tíz év alatt idegen kiadók számára összesen csaknem 330 térképet vagy térképvezetést készítettünk több mint tíz és fél millió példányban, saját kiadásunkban pedig több mint 190 új térképet és 12 új atlaszt bocsátottunk közre. ez utóbbiak példányszáma meghaladja a 6.7 milliót.

- e számok szíves fejlesztő munkát takarnak. a kezdeti szakemberhiányon csak az állami földmérési és térképészeti hivatal másfél éves tanfolyamának, illetve az eötvös loránd tudományegyetem térképészeti tanszékének munkája tudott segíteni. az új, fiatal szakemberek munkába állítása óta azonban már iskolai és világtalaszok, zsebatlasz, autóatlasz és számos turista-, város- és autótérkép, stb. jelent meg, s ezzel gyakorlatilag megszűnt az országos térképéhiány. az igényeket jól mutatja, hogy szinte napok alatt fogyott el a vállalat eddigi két legdrágább - együttvéve 70 000 példányban megjelent - kiadványa, a világtalasz, illetve a politikai és gazdasági világtalasz.

- időközben - öt évvel ezelőtt - szinte a semmiből hoztuk létre saját nyomdaüzemünket, s ma már itt sokszorosítjuk kiadványaink nagy részét. a munka minőségének javításához viszont az egyre gyorsabb ütemben gyarapodó alapanyag gyűjteményünk segít hozzá, amelyben ma már összesen csaknem 20 000 atlaszt, térképet, könyvet őrzünk. nem egyszer fordult már elő, hogy külföldi szakemberek itt találtak meg olyan hazájukbeli kiadványt, amelyhez otthon nem jutottak hozzá. most tanulmányozzuk, hogyan lehetne a kibernetika eszközeivel tökéletesíteni ennek a gazdag adathalmaznak a felhasználását.

- a vállalatot ma már külföldön is ismerik és elismerik. erre mutat az, hogy egyre gyakrabban veszik igénybe szakembereink tudását tekintélyes külföldi kiadók is, mint amilyen például a Larousse, európa egyik legnagyobb nevű cége, - fejezte be szavait dr. negyi gyula, a kartográfiai vállalat igazgatója./mti/

9.15/a

10.20 *Ceva*

- 10 -

Ma

bb 13. újabb tojásgyárak épülnek veszprém megye termelőszövetkezeteiben

vid ká/sk szb ká

1965. január 7.

az utóbbi két évben ugrásszerűen növekedett a baromfitenyésztés veszprém megye közös gazdaságaiban. 1964-ben már 200 vagon baromfit értékesítettek, tízszer annyit, mint 1962-ben. a baromfitenyésztő üzemegységek összesen 50 millió forint jövedelmet hoztak. az idén tovább fejlesztik, korszerűsítik a baromfitenyésztést ezeken a vidékeken. balatonkenesén 15 000 férőhelyes tojóházat és 160 000 befogadó képességű pecsenyecsibe nevelő létesítenek. nagytevelen kétezres tojóház és 60 000 férőhelyes nevelő épül. a két automatikusan működő nagyüzemi tojásgyár révén 3.5 millió darabbal növekszik a veszprém megyei tsz-ek tojástermelése. /mti/

--

bb 15. ingyenes klubtagság nyiregyházán a jól dolgozó kisz aktivistáknak

vid j szb fm

1965. január 7.

a nyiregyházi józsef attila megyei művelődési ház újjászervezte ifjúsági klubját és a dolgozó vagy tanuló fiatalok részére egyaránt lehetővé tette a foglalkozásokon való részvételt. a nem keresőknek például minimális tagsági díjat állapítottak meg. a diákok és katonák mindössze egy forintot, de a keresettel rendelkezők is csak 10 forintot fizetnek havonta. mintegy 50, - a kisz munkában kitűnt - aktivista díjmentesen látogathatja a foglalkozásokat. a programot maga a klubtagság és társadalmi vezetősége alakítja ki az igények szerint, a művelődési ház vezetősége pedig gondoskodik a végrehajtásáról. lehetővé teszi, hogy a fiatalok találkozzanak neves írókkal, költőkkel, művészekkel, élsportolókkal, biztosítja a feltételeket a „ki mit tud, és mai szellemi vetélkedők megrendezéséhez. /mti/

--

bb 16. jelentős ásatásokra kerül sor az idén borsodban

vid j szb fm

1965. január 7.

a miskolci herman ottó múzeum régészei elkészítették idei munkaprogramjukat, amelyben több nagyjelentőségű ásatás is szerepel. ásatásokat kezdenek elsősorban a megye déli részén, a tiszamentén. ennek célja, hogy a második tiszai vízlépcső építése kapcsán víz alá kerülő területről a múlt emlékeit feltárják és megmentsék.

/folyt. köv./
9.30/a

10.35 *L*

- 11 -

Ma

bb 16. /jelentős ásatásokra... 1. folyt./- szb

nagy érdeklődés előzi meg a tiszai mentén állott, egykori szádi apátsági épület feltárását. az apátságot a 13. században alapították a pálos szerzetesek, s most a templom és a kolostor alapfalait tárják fel. mezőcsát natárában szarmata-, valamint késő-bronzkori temető ásatására kerül sor. ugyancsak érdekesnek ígérkezik a sajtóvölgyi center közsgében végzendő ásatás is. itt a korábbi években ember formájú urnákat találtak, amelyek eddig csak kis-ázsiai-ban fordultak elő. az emberformájú urnákat temetkezéseknél, hamvedernek használták az egykor itt élt népcsoport. /mti/

bb 17. békéscsabai és kujbisevi technikum tizéves barátsága

vid j szb fm

1965. január 7.

a békéscsabai ut-, hid- és vízműépítészeti technikum tanárai és diákjai tiz évvel ezelőtt kötöttek testvéri barátságot a kujbisevi energetikai és vízműépítési technikummal. azóta a baráti levelek száza cserélődtek, a jól bevált módszerek kölcsönös ismertetése és személyes látogatás mélyítette a barátságot. a békéscsabaiak például 40 értékes szakkönyvből álló könyvtárat kaptak ajándékba a kujbiseviaktól, a szovjet iskola tanárai és diákjai pedig hidmodelleket, saját készítésű népművészeti tárgyakat kaptak magyar barátaiktól. a tiz éves jubileum alkalmából kölcsönösen elnatározták, hogy újabb cserelátogatást bonyolítanak le békéscsaba és kujbisev között. /mti/

bb 20. ötvenezer extrém minőségű bárányt exportáltak a szolnok és heves megyei tsz-ek

vid ká/sk szb ká

1965. január 7.

a tiszai vidékén, szolnok és heves megye sikvidéki legelőin évről évre több juh tartanak a termelészövetkezetek. 1963-ban még csak 25 termelészövetkezet küldött bárányt exportra, s tavaly már 75 közös gazdaság állománya közül válogattak a külföldi vásárlók. egy év alatt több mint 50 000 pecsenyebárányt és tejebárányt szállítottak vágott és élő állapotban olaszországba, franciaországba és görögországba. kereken 12 ezerrel több bárányt indítottak utnak, mint a megelőző esztendőben. a fésűsmerinói fajta általában megütötte az extrém minőséget. a pecsenyebárányokat 30-35 kilós, a tejebárányokat 10-15 kilós súlyban értékesítették, s tekintve, hogy a minőség kifogástalan volt, zömmel 13 forintos kilogrammonkénti árat kaptak értük a tsz-ek. /mti/

9.35/a

10.40

- 12 -

PKK

bb 18. befejezték a szegedi textilművek bővítését

vid lk-lm ki

1965. január 7.

a pamutnyomóipari vállalat szegedi telepének bővítését, a 46 000 orsós fonoda, s az 1230 gépes szövőde létesítését 1963 elején kezdték meg, s most nem egészen két év múltán teljes üzemi termelésre kész a nagy textilkombinát.

nem kevesebb, mint tiz ország különféle vállalatainak szakemberei működtek közre a gyár létrehozásában. a legmodernebb gépeket, textilgyári berendezéseket szerelték itt fel. sok gépet elektronikus, fotocellás készülékek vezérelnek. automatikus szállítópályákkal, elektromos targoncákkal mozgatják majd az anyagot. a gépeket függő sín pályán mozgó tisztítógépekkel, a munkatermeket önjáró takarítógépekkel tartják tisztán. a kombinát fűtését, melegvízellátását termálvízzel oldják majd meg. ehhez a 2000 méter mély kut már elkészült. a kombinát számvitelét - a növényi elszámolásokat, a negyedévi mérlegkészítéseket, a termelésnyilvántartást - több más üzemével együtt, a modern adatfeldolgozó gépekkel ellátott számviteli központ látja el.

a gyárból a tavalyi 17,5 millió helyett az idén 28 millió négyzetméter pamutszövet kerül ki. a munkások teljes begyakorlása, a gépek bejáratása után, 1966-ban emelkedik majd az évi termelés a tervezett 33 millió négyzetméterre. /mti/

bb 19. óriás légkalapácsot helyeznek üzembe a wilhelm pieck járműipari művekben

vid /lk-lm ki

1965. január 7.

ez év első negyedében óriás légkalapáccsal gazdagodik a wilhelm pieck járműipari művek kovácsoló gyáregysége. már megkezdtek a 25 000 méter-kilogrammos ellenítő kalapács alapozását. a kalapácsot előreláthatólag február közepén állíthatják üzembe. az autó futóművekhez tengelycsuklókat és tengelycsuklókat készítenek majd vele. /mti/

10.20/a

11.00 *Ceme*

- 13 -

PKK

bb 21. újabb 106 traktort vesznek át a hajdu megyei termelőszövetkezetek a gépállomásoktól

vid ká/tr szb ká

1965. január 7.

nárom esztendő alatt több mint 50 millió forint értékű gépet vásároltak a gépállomásoktól a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek. ez évben újabb gépek kerülnek át a tsz-ekbe. a 106 traktor többsége zetor, mtz és utos, de van köztük lánctalpas is. a tavasz folyamán átadásra kerülő traktorokkal együtt több mint 2 000 erőgép lesz a hajdusági tsz-ek tulajdonában. /mti/

bb 22. somogyban a teljes kukorica vetésterületen hibridmag kerül a földbe

vid ká/tr szb ká

1965. január 7.

somogyban a korábbi években főleg hosszú tenyészidejű kukoricát termeltek, ami a késői érés miatt sok esetben késleltette a buza-vetést. ezen okulva távaly a terület csaknem 90 százalékán különböző tenyészidejű, köztük rövid tenyészidejű mv 48-as és 52-es hibridfajtákat vetettek. ennek eredményeként azokról a területekről, ahova buzát terveztek a gazdaságok, előbb takarították be a termést és a kenyérgabona magja időben földbe kerülhetett. ugyanakkor a kukorica terméshezama másfél mázsával emelkedett: megyei átlagban 17.5 mázsa május morzsolt kukoricát takarítottak be.

somogyban, az idén tavasszal már a teljes kukorica vetésterületen hibridmag kerül a földbe. a megyei tanács mezőgazdasági osztályához eddig több mint száz vagon hibrid kukoricára érkezett igény. /mti/

bb 23. „szórófej”, rakja a vagonokat peremartonban

vid lk szb ki

1965. január 7.

a peremartoni műtrágyagyár termékét vagonokban szállítják el az üzem területéről. a kocsik megrakása eléggé sok időt vett igénybe, mert, bár a szállítószalagok egészen a vagonig továbbították a műtrágyát, az anyagot mégis kézi erővel kellett szétszórni, elosztani a vagon belsejében. ez lassította a rakodást és a munka az egész ségre is ártalmas volt. a rakodást most új módszerrel oldották meg. a szállítószalag végére tárcsás „szórófejet”, szereltek fel, amely forgás közben szétdobja, egyenletesen elteríti a kocsiban a vegyi terméket. a kocsik megrakása így jóformán önműködően történik, a személyzetnek csupán a szalag helyes beállításával kell törődnie.

az új eljárással csökkentették a kocsik állásidejét és a költségeket. /mti/

10.25/a

- 14 -

bb 24. az idén kísérletképpen nyolc lakást látnak el előre-gyártott fürdőszobával és kamrával miskolcon

vid lk-lm ki

1965. január 7.

a borsod megyei építőipari vállalatnál az elmúlt esztendőben pető gábor és mayer adolf mérnökök tervei, ötletei alapján előre-gyártott fürdőszobát és kamrát készítettek a lakásépítkezések gyorsítására. az új szobaelemet vasvázak tartják össze és falait műanyaghabbal szigetelt vízhatlan faforgácslemezekből alakították ki. a fürdőszobába beszerelték a zuhanyozóval ellátott kádat, a wc-t, a tükröt, a piperepolcot, a vízmelegítő boylert és a gázkálynát, a kamrába pedig a polcokat. a nagyobb-részt műanyagból készült, két acéltartó szerkezeten fekvő szoba-elem súlya 960 kilogramm, s így kisebb teherbírású daruval is helyére emelhető. a mintapéldány megnyerte a szakemberek tetszését. a null-széria elkészítéséhez a tavasszal fognak hozzá és a vállalat műszaki fejlesztési terve szerint az idén miskolcon a szentpéteri kapuban épülő új lakótelep nyolc lakását látják el ilyen fürdőszobával és kamrával. /mti/

bb 25. kisfilm bács megye husz éves fejlődéséről

vid j-lm fm

1965. január 7.

a kecskeméti keskenyfilm-studió munkatársai félórás dokumentumfilmet készítenek bács megye husz éves fejlődéséről. a film szemlélteti a mai és a felszabadulás előtti élet közötti különbséget. a studio munkatársai kamerájukkal szinte az egész megyét bejárják. filmszalagra veszik a falvakban és a városokban 1945. óta felépült legfontosabb létesítményeket. a filmet április elején mutatják be a megye falvaiban és tanyaközpontjaiban működő keskenyfilmszínházakban. /mti/

bb 26. hatszáz békés megyei kisz-fiatal utazik külföldre

vid j-lm fm

1965. január 7.

hatszáz békés megyei kisz-fiatal utazik külföldre 1965-ben az expressz ifjúsági és diákutazási iroda közvetítésével. a fiatalok - az ipari és mezőgazdasági üzemek kiszesei - vonaton, hajón, autóbussen vagy repülőgépen keresik fel a szomszédos baráti országokat, és egy-két héten át ismerkednek majd az ottani természeti szépségekkel, műemlékekkel, új létesítményekkel. a nagy élményt jelentő utazást sok termelőszövetkezeti fiatal jutalomként kapja. a legjobban dolgozó ifjúsági brigádokat küldik el a termelőszövetkezetek többek között moszkvába, lenin-grádba, rigába, kijevbe, prágába, varsóba, berlinbe, potsdamba és lipcsébe. /mti/

10.35/a

- 15 -

11.00 Cse

Handwritten signature

bb 27. felszabadulási szellemi olimpia a tolnai pusztákon
vid j szb fm 1965. január 7.

a tolna megyei tit, a megyei könyvtár és művelődési autó a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából „ki mit tud?“, vetélkedőt rendez a pusztai településeken, a termelőségvetkezeti majorokban. a szellemi vetélkedőn magnetofonszalagról a felszabadulással kapcsolatos irodalmi művekből, költeményekből, szindarabokból közvetítenek részleteket, továbbá filmeket vetítenek, s az ezekkel kapcsolatban feltett kérdésekre kell válaszolniuk a fiataloknak. a győztesek értékes jutalmat kapnak. /mti/

bb 28. primórtermesztés a gyulai háztáji gazdaságokban
vid ká/tr szb ká 1965. január 7.

gyula és környéke európa-szerte ismert korai zöldségéről. az itteni kertészek az utóbbi években nagyüzemi termelésre rendezkedtek be, de a háztáji gazdaságokban is található melegágyi ablakok. exportra termesztik a korai primór paprikát, uborkát, retek és egyéb vitamindús zöldségféléit. a gyula környéki háztáji gazdaságokban összesen 36 000 négyzetméternyi melegágyi ablak alatt vetették el a korai primőrök magját, s néhol már zöldellnek a növények. az értékesítő vállalat a termelőségvetkezettekkel és a háztáji gazdaságokkal egyaránt szerződést kötött korai primőrökre. a közből és a háztáji portákról többek között hárommillió primór paprikát, egymillió fej salátát, 600 ezer csomó retek, legalább 50 vagon korai káposztát vásárolnak fel. a primőrök értékesítése öt-hat hét múlva kezdődik. /mti/

bb 29. új tantárgy a zalaegerszegi gimnáziumban: a mezőgazdasági erő- és munkagépismeret

vid ká/sk szb ká 1965. január 7.

a zalaegerszegi ságvári endre gimnáziumban mezőgazdasági gépészrelő szakközépiskolai osztály működik. a diákok négy plusz kettős oktatási rendszerben a négyéves tanulmányuk befejezésekor - képesítővizsgálattal - mezőgazdasági gépszerelői szakmunkás bizonyítványt kapnak. az első és második osztályosok a gimnázium jól berendezett tanműhelyében fémmegmunkálást, forgácsolást, esztergályozást és a lakatos mesterség több fogását gyakorolják, a harmadik osztályosok pedig a gyakorlati munkán kívül erőgéptant és munkagéptant is tanulnak. a gyakorlati oktatásba az iskolai tanműhelyen kívül több mezőgazdasági üzem is bekapcsolódott. a gimnázium most több mezőgazdasági munkagépet és egy üzemképes traktort kapott a gépállomások megyei igazgatóságától. /mti/

10.40/a

- 16 -

11.05/

Pat

bb 30. „gépesített“, zárszámadás csongrádban

vid ká/tr szb ká 1965. január 7.

csongrád megyében 139 termelőségvetkezet készít az idén zárszámadást. a sokrétű és aprólékos számviteli munkáknál nagy segítséget nyújtanak a könyvelőknek az „okos“, adminisztrációs gépek: mintegy ötvenezer szövetkezeti gazdag teljesítményére vonatkozó adatok millióit összegezik. 1964-ben husz termelőségvetkezet kapott ilyen hasznos gépet, s jelenleg már 180 dolgozik „nyújtott műszakban“, a könyvelőkre azért is nagy feladat hárul, mert amíg egy évvel ezelőtt csak 30, jelenleg csaknem 100 közös gazdaságban végeznek pontos önköltségszámítást, hogy világosan látnassák mely üzemágak a nyereségesek, s hol van még javítani való.

az idei év az első, amikor csongrád megye tsz-ei nem fordultak segítségért üzemekhez, patronáló vállalatokhoz, s teljes egészében saját erőből készítik el a zárszámadást. /mti/

bb 32. percenként több mint nyolcezer liter vízhozam - a mongóliai magyar vizkutatás újabb sikere

i tz/tr szb vg 1965. január 7.

a nyolcadik magyar vizkutató expedíció a napokban érkezett haza mongóliából. a 27 magyar szakember - közöttük 8 geofizikus, egy geológus - két és fél esztendő alatt körülbelül két magyarországnak megfelelő területen „fakasztott vizet“, „átfésülték“, a központi kerületet, valamint a tőle északra fekvő területeket, de dolgoztak csöjbszán és bulgan kerületekben is.

a mongol hatóságok határozták meg, hogy melyik „szamon“, -okban - a mi megyéinkkel vetekedő méretű mongol falvakban - van a legnagyobb szükség a vízre és a helyi közigazgatás vezetője jelölte meg, hogy közelebbről a szamon melyik részén lenne számukra a legkívánatosabb a kutfurás. ennek alapján vizsgálták meg a magyar szakemberek hazulról vitt műszereikkel, hogy valóban van-e ott vízadó réteg a felszín alatt, és ha igen, milyen mélységben, majd megkeresték a legkedvezőbb pontot, és az expedíció műszaki gárdája a magyar berendezésekkel meg is furta a kutat.

ilyen módon - bár a hideg időjárás miatt ott a terepmunkára gyakorlatilag az esztendőnek csak négy hónapjában van lehetőség - a magyar expedíciónak összesen 82 kuton át sikerült vizet hoznia a felszínre. kutjaik ma már percenként több mint 8 000 liter vizet adnak embernek és állatnak. óriási kincs ez a száraz mongóliában, mert megbízható, állandó jellegű vízszolgáltatás nélkül lenetlenség a nomadizáló életmód felszámolása, a lakosság letelepítése. a mongol kormány külön is elismerését fejezte ki a magyar expedíció munkájával kapcsolatban.

a legújabbakkal együtt egyébként mongóliában ma már csaknem 180 „magyar kut“, szolgáltatja az életadó vizet. /mti/

10.55/a

- 17 -

11.15/

Pat

bb 31. egy év alatt 200 millió forinttal gyarapodott a győr megyei közös gazdaságok vagyona

vid ká/sk-lm bs

1965. január 7.

győr megye 165 termelőszövetkezetében 500 leltározó csoport vette számba 1964 év végén a közös vagyont. a leltári adatok összesítéséből kitűnik, hogy a közös gazdaságok vagyona 1964-ben erőteljesen növekedett. 200 millió forinttal nagyobb az előző évinél, s jóval meghaladja a kétmilliárd forintot. annak ellenére, hogy 1964-ben több mint 80 millió forint közép- és hosszulejárata hitelt fizettek vissza a termelőszövetkezetek az államnak, huszmillió forinttal több készpénzünk van a nemzeti bank egyszámláján, mint az elmúlt év kezdetén.

a győr megyei termelőszövetkezetek tagjai bizakodóan nézhetnek a zárszámadó közgyűlések elé, amelyek január 20-a után kezdődnek./mti/

..

bb 33. fél évvel a határidő előtt átadják próbaüzemelésre a hajduszoboszlói földgáztelepet - szocialista szerződés az ém és a nim között

i szf/gg-lm vg

1965. január 7.

nagyjelentőségű tárcaközi szocialista szerződésre kerültek rá a jóváhagyó aláírások az új esztendőben. eredetileg a beruházó országos kőolaj- és gázipari tröszt, illetve nagyföldi kőolajtermelő vállalata állapodott meg az ém csőszereelő-ipari, továbbá csatornaépítő vállalatával mint fővállalkozókkal, a hajduszoboszlói földgázüzem építésének meggyorsítására. a megállapodás azonban két tárca, a nehézipari és az építésügyi minisztérium szocialista szerződésévé bővült; célja, hogy a földgázüzemet fél évvel a határidő előtt átadják próbaüzemelésre.

az eddigi ideiglenes, kiskapacitású üzem helyett 600 millió forintos beruházással épülő hajduszoboszlói nagy földgáztelep befejezését a terv 1965 végére, próbaüzemét pedig 1966 elejére irányozza elő. a szocialista szerződés szerint azonban a fővállalkozók úgy szervezik meg munkájukat, úgy működnek együtt az alvállalkozókkal, hogy a hajduszoboszlói földgázüzemet 1965 december vége helyett már július elsején átadhassák próbaüzemelésre.

/folyt.köv./

11.02/a

- 18 -

11.15 Cse

Handwritten signature

bb 33. /fél évvel...1.folyt./-lm

a próbaüzem korábbi megkezdése azt jelenti, hogy a hajduszoboszlói földgáztelep az 1965-66-os télen már számottevően javítja a népgazdaság energianyomatát. a jövő évtől kezdve azután mindinkább fokozódó mértékben ellátja földgázzal a fővárost, ahova a félig elkészült alföldi távvezeték most még csak kisebb mennyiségű földgázt szállít szandaszöllősről. több vidéki városnak is adhat majd földgázt az új telep, továbbá azoknak az ipari üzemeknek, amelyeket a gazdaságos és füstmentes anyaggal való tüzelésre jelöltek ki. a hajduszoboszlói leválasztó berendezések nagymennyiségű propán-bután gázt is termelnek majd, s az újabb nagy tömegek bekapcsolását teszi lehetővé a palackos gáz ellátásba. már 1966 elejétől folyamatosan gázhoz juthat 50 000 olyan új fogyasztó, akiknek a könnyebb lebonyolítás céljából az előzetes bekapcsolási engedélyt már az idén kiadják./mti-

..

bb 34. időjárásjelentés

tr szb

1965. január 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 7-én, csütörtökön délben:

erősebb éjszakai lehülés

időjárás térképeink alapján szárazföldünkön két jelentősebb légmozgás figyelhető meg. nyugat-európán át délnyugati széllel enyhe óceáni légtömegek áramlanak kontinensünkre, ukrainán keresztül viszont északi, főleg hideg levegő halad dél felé. a hideg levegő egy része ma hajnalban a kárpát-medencébe is benatolt.

hazánkban tegnap a dunántúlon jobbra borult volt, északkeleten 3-5 órán át sütött a nap. napközben és az éjszaka folyamán többfelé volt kisebb havazás, a dunántúlon egy-két helyen eső. a lehullott csapadék mennyisége csak néhány helyen ért el egy-két millimétert, győr és szeged között mintegy 200 kilométer széles sávban, időnként élénk északnyugati szél fújt. a hőmérséklet tegnap 1-4 fokig emelkedett, ma hajnalra a kárpát-medencében beáramló hidegebb levegőfajta hatására az északi megyékben többfelé minusz 5 - minusz 10, máshol 0 - minusz 4 fokig hűlt le a levegő. negyeinken a hóviszonyok nem változtak. a hóréteg vastagsága a szabadsághegyen 19, a pilisben 30, a mátrában 50, a bakonyban 25, a mecsekben 10, a zempléni hegységben 15-20 centiméter.

ma délelőtt hazánkban délnyugaton erősen felhős idő volt, helyenként kisebb havazással, máshol általában jobbra derült volt az idő.

/folyt.köv./

13.40/a

- 19 -

14.40 Cse

Handwritten signature

bb 31. egy év alatt 200 millió forinttal gyarapodott a győr megyei közös gazdaságok vagyona

vid ká/sk-lm bs

1965. január 7.

győr megye 165 termelőszövetkezetében 500 leltározó csoport vette számba 1964 év végén a közös vagyont. a leltári adatok összesítéséből kitűnik, hogy a közös gazdaságok vagyona 1964-ben erőteljesen növekedett, 200 millió forinttal nagyobb az előző évinél, s jóval meghaladja a kétmilliárd forintot. annak ellenére, hogy 1964-ben több mint 80 millió forint közép- és hosszulejratu hitelt fizettek vissza a termelőszövetkezetek az államnak, huszmillió forinttal több készpénzünk van a nemzeti bank egy számláján, mint az elmúlt év kezdetén.

a győr megyei termelőszövetkezetek tagjai bizakodóan néznek a zárszámadó közgyűlések elé, amelyek január 20-a után kezdődnek./mti/

..

bb 33. fél évvel a határidő előtt átadják próbaüzemelésre a hajduszoboszlói földgáztelepet - szocialista szerződés az ém és a nim között

i szf/gg-lm vg

1965. január 7.

nagyjelentőségű tárcaközi szocialista szerződésre kerültek rá a jóváhagyó aláírások az új esztendőben. eredetileg a beruházó országos kőolaj- és gázipari tröszt, illetve nagyalföldi kőolajtermelő vállalata állapodott meg az ém csőszereelő-ipari, továbbá csatornaépítő vállalatával mint fővállalkozókkal, a hajduszoboszlói földgázüzem építésének meggyorsítására. a megállapodás azonban két tárca, a nehézipari és az építésügyi minisztérium szocialista szerződésévé bővült; célja, hogy a földgázüzemet fél évvel a határidő előtt átadják próbaüzemelésre.

az eddigi ideiglenes, kiskapacitású üzem helyett 600 millió forintos beruházással épülő hajduszoboszlói nagy földgáztelep befejezését a terv 1965 végére, próbaüzemét pedig 1966 elejére irányozza elő. a szocialista szerződés szerint azonban a fővállalkozók úgy szervezik meg munkájukat, úgy működnek együtt az alvállalkozókkal, hogy a hajduszoboszlói földgázüzemet 1965 december vége helyett már július elsején átadhassák próbaüzemelésre.

/folyt.köv./

11.02/a

- 18 -

11.15 Che

Handwritten signature

bb 33. /fél évvel...1.folyt./-lm

a próbaüzem korábbi megkezdése azt jelenti, hogy a hajduszoboszlói földgáztelep az 1965-66-os télen már számottevően javítja a népgazdaság energianehelyzetét. a jövő évtől kezdve azután mindinkább fokozódó mértékben ellátja földgázzal a fővárost, ahova a félig elkészült alföldi távvezeték most még csak kisebb mennyiségű földgázt szállít szandaszöllősről. több vidéki városnak is adhat majd földgázt az új telep, továbbá azoknak az ipari üzemeknek, amelyeket a gazdaságos és füstmentes anyaggal való tüzelésre jelöltek ki. a hajduszoboszlói leválasztó berendezések nagymennyiségű propán-bután gázt is termelnek majd, s az újabb nagy tömegek bekapcsolását teszi lehetővé a palackos gáz ellátásba. már 1966 elejétől folyamatosan gázhoz juthat 50 000 olyan új fogyasztó, akiknek a könnyebb lebonyolítás céljából az előzetes bekapcsolási engedélyt már az idén kiadják./mti-

..

bb 34. időjárásjelentés

tr szb

1965. január 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 7-én, csütörtökön délben:

erősebb éjszakai lenyülés

időjárás térképeink alapján szárazföldünkön két jelentősebb légmozgás figyelhető meg. nyugat-európán át délnyugati széllel enyhe óceáni légtömegek áramlanak kontinensünkre, ukrainán keresztül viszont északi, főleg hideg levegő halad dél felé. a hideg levegő egy része ma hajnalban a kárpát-medencébe is benatolt.

hazánkban tegnap a dunántúlon jobbra borult volt, északkeleten 3-5 órán át sütött a nap. napközben és az éjszaka folyamán többfelé volt kisebb havazás, a dunántúlon egy-két helyen eső. a lenullott csapadék mennyisége csak néhány helyen ért el egy-két millimétert, győr és szeged között mintegy 200 kilométer széles sávban, időnként élénk északnyugati szél fújt. a hőmérséklet tegnap 1-4 fokig emelkedett, ma hajnalra a kárpát-medencében beáramló hidegebb levegőfajta hatására az északi megyékben többfelé mínusz 5 - mínusz 10, máshol 0 - mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. negyeinken a hóviszonyok nem változtak. a hóréteg vastagsága a szabadsághegyen 19, a pilisben 30, a mátrában 50, a bakonyban 25, a mecsekben 10, a zempléni hegységben 15-20 centiméter.

ma délelőtt hazánkban délnyugaton erősen felhős idő volt, nelyenként kisebb havazással, máshol általában jobbra derült volt az idő.

/folyt.köv./

13.40/a

- 19 -

14.40 Cse

Handwritten signature

bb 34. /időjárás... 1. folyt./- szb

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1.8 fok volt, a sokévi átlagnál 2.4 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, nem változik.

várható időjárás péntek estig: erősebb éjszakai lehülés. ma jobbára derült idő, holnap nyugat felől lassu felhősödés. szórva-nyosan kisebb havazások, holnap nyugaton havaseső, eső lehet. ma nelyenként élénk északi - északkeleti, holnap mérsékelt változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3 - mínusz 8 fok között; északkeleten mínusz 10 fok közepében, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 1 - plusz 3 fok között.

a duna vizállása budapestnél 211 centiméter. /mti/

bb 35. új csomagolásban ismét megjelent a velence cigaretta

i kf/kf szb vg

1965. január 7.

a múlt évi cigaretta sláger a nosztalgikus, filteres velence volt. a finom cigarettából - nem ismerve az igényeket - egyszerűen 20 milliót gyártottak. ez a mennyiség azonban már a nyár végén elfogyott, s így hónapok óta hiányzik a velence.

a magyar dohányipar most ismét megkezdte a népszerűvé vált filteres cigaretta gyártását és az első szállítmányokat már átadta a dohányboltoknak. az idén 50 millió velence készül, s többsége új csomagolásban kerül forgalomba. mintegy 6 millió cigaretta azonban van még régi „kócsagos”, csomagolóanyag, amelyet felhasználnak.

a velence ára, minősége természetesen nem változott, s továbbra is kétféle, - ruzs és parafa színű - füstszűrővel hozzák forgalomba. /mti/

13.55/a

14.40 *ami*

- 20 -

Ma

bb 36. megkezdte a munkát a bábolnaiak fiókkeltetője - Lohmann hibridcsirkéket tenyésztenek az alföldön

vid ká/tr-lm bs

1965. január 7.

a bábolnai állami gazdaság fiókkeltetőjében, kisujszálláson berakták az első tojásokat a gépekbe és ezzel megkezdődött az alföldön is a rendkívül jó takarmányhasznosító Lohmann hushibridek elterjesztése. a fiókkeltetőt azért helyezték üzembe, mert a napos állatok szállítása bábolnáról az alföldre igen körülményes volt. az első harmincezer tojásból a hónap második felében bujnának ki a csirkék. szolnok megyén kívül a kisujszállási keltető hajdu, békés, csongrád és szabolcs megye termelőszövetkezeteit is ellátja hushibridekkel./mti/

--

bb 37. közlekedési balesetek

i bc/tr-lm zs

1965. január 7.

a bartók béla ut és a bocskay ut torkolatában egy 18-as villamos elütötte kalmár dezső, 57 éves budapesti lakost. az elgázolt férfit súlyos sérüléssel kórházba szállították.

az 5. kerületi bajcsy zsilinszky ut 54. számú ház előtt egy személygépkocsi elütötte oláh károly, 16 éves ipari tanulót. a fiatalember könnyebben megsérült./mti/

le

15.30 rj

16.50 *le*

- 21 -

bb. 38. krakkói műszaki küldöttség debrecenben

vid lk/gy/ki

1965. január 7.

a mtesz hajdu-bihar megyei intéző bizottságának megnívására csütörtökön debrecenbe érkezett a lengyel műszaki egyesületek szövetsége krakkói szervezetének öttagú küldöttsége. a vendégek műszaki szakemberekkel tanácskoznak, üzemeket és intézményeket látogatnak meg./mti/

bb. 40. a honvédelmi minisztérium közleménye

k vt/tné/gy/sr

1965. január 7.

a honvédelmi minisztérium fájdalommal közli, hogy száraz pál, szalárdi jános és dihen ferenc alezredesek, a magyar néphadsereg vezető beosztású tisztjei 1965. január 6-án szolgálatuk teljesítésekor gépkocsibaleset következtében életüket veszítették.

száraz, szalárdi és dihen elvtársak személyében olyan pártmunkásokat veszítettünk el, akik felszabadulásunk első napjaitól szervezői, megbecsült vezetői voltak néphadseregünknek. husz esztendő óta odaadó, áldozatos munkájukkal szolgálták a szocializmus építésének és hazánk fegyveres védelmének ügyét. tragikus halálukkal súlyos veszteség érte néphadseregünket.

száraz, szalárdi és dihen elvtársakat a honvédelmi minisztérium saját halottjának tekinti. emléküket néphadseregünk egész személyi állománya kegyelettel megőrzi./mti/

bb. 42. madách-emlékkiállítás várpalotán

vid j/gy/fm

1965. január 7.

a várpalotai jószerecsét bányász művelődési házban csütörtökön madách-emlékkiállítás nyílt az író halálának 100. évfordulója alkalmából. a megnyitó után a veszprémi petőfi színház művészei előadták „az ember tragédiája”, -t./mti/

- 22 -

12-
P-

bb. 39. huszonnyegymillió pár cipőt készítenek az idén a könnyűipari vállalatok - a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése

t sz/tné/gy/vg

1965. január 7.

csütörtökön központi vezetőségi ülést tartott a bőripari dolgozók szakszervezete. a megbeszélésen részt vett karakas lászló, a szot titkára és pesti ernő, könnyűipari miniszterhelyettes. turzó lászló főtitkár, a bőr-cipő és szőrmefeldolgozó ipar 1964. évi munkájának ismertetése után az iparág idej feladatairól számolt be.

- ez évben a könnyűipari minisztériumhoz tartozó vállalatoknak a tavalyihoz hasonló mennyiségű, mintegy 24 millió pár cipőt kell gyártani - mondotta a főtitkár. - a belkereskedelem az előző évinél egymillió párral többet kért, exportra a tavalyinál valamivel kevesebb kerül, de ezeknek jobb minőségű gyártmányoknak kell lenni, hogy az export értéke változatlan maradjon. a mennyiségi terv tehát nem feszített, annál nagyobb feladatot jelent azonban a takarékos anyaggazdálkodás és a készítmények minőségének, választékának javítása. az iparág ugyanis, bár sikerrel zárta az évet - az első osztályú gyártmányok arányát is 2 százalékkal növelte - nem elégedhet meg eddigi eredményeivel. a cipők 10 százaléka ii. osztályú, s ennek a felét nem anyaghiba, hanem a cipőgyári dolgozók figyelmén, gondosságán, muló műszaki hiba miatt kellett így minősíteni. emiatt huszmillió forinttal kevesebb volt a gyárak bevétele. jelenleg a műszaki adottságok még nem teszik lehetővé, hogy 100 százalékban kifogástalan terméket követeljünk meg, de az megtehető, hogy minden futószalagon 1 százalékkal csökkenjen a műszaki-hibás cipő. a szakszervezetek segítenek abban, hogy a bérezésben kifejezésre jusson a hibátlan munka elismerése, a selejtgártók pedig hátrányosabb helyzetbe kerüljenek - mondotta a főtitkár.

- egy dolgozó egy műszakban hazánkban általában 4,4 - 4,6 pár cipőt készít, ez az arány az ndk-ban 6, az nszk-ban 6,5, csehszlovákiában 6,8, az egyesült államokban pedig 10 pár. igaz, hogy nem azonosak a gyártmányok, a technológia is más, külföldön elterjedtebb az előregyártás, de ez az összehasonlítás mindenesetre azt mutatja, hogy a mi üzemekben is sok még a tennivaló, a legfőbb pedig az ütemes munkához szükséges műszaki szervezettség javítása. előfordul ugyanis, hogy az átlagos 700-800 pár helyett egy műszakban időnként csak 300-400, máskor pedig ha a tervteljesítés sürget, 1 300 pár cipő kerül le egy szalagról. miközben sok volt az állásidő, túlórapótlékként mégis 2 millió forintot kellett kifizetni a gyáraknak 1964-ben. az ez évi terv megköveteli, hogy egyenletesebb legyen a munkamenet s a termelékenység 3 százalékkal javuljon.

/folyt. köv./

16.25 rj

- 23 -

12-
P-

bb. 39. / nuszonnégymillió pár cipőt.... 1. folyt./ gy

a beszámolót követő felszólalásokban a központi vezetőség tagjai arról tájékoztatták a jelenlevőket, hogyan bontakozik ki üzemiükben a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére kezdeményezett munkaverseny, amely arra irányul, hogy 1965-ös feladataikat maradéktalanul megvalósítsák. a minőségi cipőgyárban kifogástalan termékek előállítását szolgálja a már megkezdett verseny, a tiszta cipőgyárban öt műhelyben határozták el, hogy ebben az időszakban a szocialista munka műhelye címért versenyeznek, a duna cipőgyárban pedig a szocialista bírádtagok közül számosan elhatározták, megtanulják többféle gép kezelését, hogy egymást helyettesíteni tudják és az átállásoknál kevesebb legyen a kieső munkaidő./mti/

..

bb. 41. legfeljebb két szögmásodpercet téved az új teodolit - hatféle orvosi vizsgálat azonos műszerrel - 400 újfajta műszert-hoznak forgalomba

t sl/sk/gg/vg

1965. január 7.

a kgm műszeripari igazgatóságának csütörtöki sajtótájékoztatóján tokodi pál főmérnök elmondotta, hogy az iparág január 8- és 13 között meghívott szakembereknek bemutatja az év új műszereit. tíz vállalat és négy kutatóintézet körülbelül 400 olyan műszert tár a látogatók elé, amelyeknek mintapéldánya vagy próbasorozata tavaly készült el. ezeknek a sorozatgyártása nagyrészt folyamatban van, vagy még az év folyamán megkezdődik. az új műszerek már jóval, munkaigényesebbek, korszerűbbek, s külföldön is jobban értékesíthetők, mint a régebbiek.

a magyar optikai művek a szögmérő teodolitok fejlesztésében ért el kiemelkedő eredményt. az új műszerek legfeljebb két szögmásodpercet tévednek, ötöd-, tizedannyit, mint a régebbiek. így a magyar geodéziai műszerek továbbra is a nemzetközi élvonalba tartoznak. a labor műszeripari művek teljesen felszerelt laboratóriumok gyártására rendezkedett be, s minden egyes részegység a külföldi követelményeknek is megfelel. a gáz-, olaj- és a lakkiparban használatos úgynevezett gázkromatograf például egészen kismennyiségű, 1-2 köbcentiméternyi mintából is el végzi a gáz vagy egyéb vegyianyag analízisét.

/folyt. köv./

16.45

17-
P₂₀

- 24 -

le

bb. 41. / legfeljebb két szögmásodpercet.... 1. folyt./ gy

a gamma optikai művekben a nukleáris műszerek gyártása haladt nagy léptekkel előre. úgynevezett fiókrendszerben alapegységek-ből építik fel a legváltozatosabb rendeltetésű műszereket, ugyanazokból az elemekből tehát egész sor nukleáris berendezés percek, vagy órák alatt összerakható. hasonló elven működik a medicor művek biográf nevű készüléke, amely tartozékelemek alkalmazásával hatféle orvosi vizsgálatra, például a szív működés, a vérnyomás, az izomműködés tanulmányozására is felhasználható.

a pénteken délután 1 órakor nyíló kiállításra az érdekelt hazai és külföldi szakembereket meghívták./mti/

..

bb. 43. elkészült az első önkirakó kőszállító hajó

t nbj/gg/gg/vg

1965. január 7.

egy év alatt - 1964-ben - csak az országos vízügyi főigazgatóság 270 000 tonna terméskövet használt fel folyamatszabályozáshoz, partfal- és egyéb vízgazdálkodási létesítmények építéséhez. ennek a hatalmas mennyiségnek zömét uszályokon szállították az építkezések színtereire. a terméskövet még az utóbbi évekig is kézíerővel rakták ki. valamit segített az utóbbi években, hogy az uszályokból szállítószalagon juttatták a követ a partra, a szállítószalagra azonban mégis csak rá kellett emelni. egy 150 tonnás, kővel rakott uszály kirakása 18 embernek 24 órai munkáját vette igénybe. a kézirakodás nemcsak hosszadalmas, hanem nagyon költséges is. az utóbbi időben gondot okozott a munkaerőhiány, ugyanis erre a nehéz fizikai munkára nagyon kevesen vállalkoztak.

az országos vízügyi főigazgatóság irányításával a folyamatszabályozó és kavicskotró vállalat műszaki gárdája elkészítette az első önkirakó kőszállító hajót. nagyon nehéz dolguk volt a szerkesztőknek, mert a nemzetközi szakirodalom sem foglalkozott ilyen problémával, sehol sem oldották meg meg korszerűen a kőszállító hajók kirakásának gépesítését.

egy 150 tonnás uszályt alakítottak át. az uszálytestbe került a kő, s az uszály aljára dieseli elektromos motorral mozgatható acélrácsozatot szereltek. a rácsozat mozgó acélrudjai mozgásukkal az uszály testéből a hajó elején levő szállítószalag felé görgetik a követ, még a mázsán fölülieket is. a szállítószalag pedig az uszályról a partra viszi a kőanyagot.
/folyt. köv./

- 25 -

le

18ke
P₂₀

bb. 43. /elkészült az első..... 1. folyt./ gy

az uszály testéből a kő tehát emberi kéz érintése nélkül kerül a partra. a kvassay-zsilipnél csütörtökön tartott bemutatón a szakemberek körében ez az újszerű önkirakó hajó igen nagy sikert aratott. két hajós, a kormányos és a gépkezelő irányításával a 150 tonnás uszályból a gépi berendezés másfél-kétóra alatt partra rakta a kötőmeget.

az önkirakó kőszállító hajó üzemi próbáit a következő hetekben és hónapokban tovább folytatják. minden egyes porcikáját alaposan megvizsgálják, elemzik, milyen igénybevétel bír el a rácsos szerkezet. közben azonban már készítik a 400 tonnás önrakodó hajó terveit is./mti/

bb. 44. vasárnap sibuszok indulnak a kékestetőre

k nbj/gg/gv/vg

1965. január 7.

vasárnap reggel 7 órakor a józsef nádor térről sibuszok indulnak a mátrába. kedvező hóviszonyok esetén a sibuszok minden téli vasárnap közlekednek. az autóbuszok a nap folyamán mátraháza- és kékestető között négy ízben fordulnak, hogy lesiklás után felvigyék a szőket a pálya legmagasabb pontjára. a turára bármelyik ibusz irodában lehet jelentkezni./mti/

bb. 46. magyar államférfiak üdvözlő távirata kínai államférfiakhoz

tné/rj zs

1965. január 7.

dobi istván a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és kádár jános, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke táviratban üdvözölte liu sao-csit és csou en-lajt, a kínai népköztársaság elnökévé, illetve a kínai népköztársaság államtanácsa elnökévé történt újráválasztása alkalmából. /mti/

17.43 rj

- 26 -

1840
P-1

bb. 47. előadás Lengyelország színházi életéről

t/s/tm/rj fm

1965. január 7.

csütörtökön este a lengyel kultúra helyiségében aleksander wozniak, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára előadást tartott Lengyelország színházi életéről. tájékoztatta a magyar művészeti élet képviselőit a lengyel dramaturgia fejlődéséről, a színházak műsoráról és a színházi irodalom legújabb alkotásairól./mti/

bb. 48. mai román iparművészek kiállítása az ernst muzeumban

t/tf/rj fm

1965. január 7.

a mai román iparművészet kiemelkedő mestereinek munkáiból az ernst muzeumban kiállítást rendezett a kulturális kapcsolatok intézete és a műcsarnok.

a csütörtökön megnyitott tárlaton többszáz művészi alkotás nyújt részletes áttekintést a baráti ország magaskulturájú iparművészetének valamennyi ágáról. a muzeum négy bemutatótermét megtöltő gazdag anyag jelentős részét gobelinekből és faliszőnyegekből állították össze. közülük - méreteivel és megfogalmazásával egyaránt - kiemelkedik ion nicodim „az ember dala”, című sokfigurás, stilizált kompozíciója. a 45 négyzetmére nagyságú kézzel szőtt gobelin minden egyes négyzetcentiméternyi területén körülbelül 700 öltés található. bemutatásra kerülnek többek között modern butorszövetek, divatos textiliák, mozaikberakással díszített asztalok, ülőgarnitúrák, művészi kerámiák, üveg-készletek, népi motívumokkal díszített falilámpák, világítótestek. bizonyára sokak tetszését megnyeri majd az a nyitott tüztéres kerámiakandalló, amelynek tervezője a modern külső forma mellett nem tévesztette szem elől a célszerűséget és a mai lakás hangulatát sem.

az ünnepélyes megnyitón somogyi józsef, kossuth-díjas szobrászművész, a magyar képzőművészek szövetségének alelnöke méltatta a kiállítást. az ünnepségen, - amelyen nagy számu érdeklődő és művészeti életünk számos ismert képviselője vett részt, - megjelent dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, barity miklós, a külügyminisztérium főosztályvezetője, keleti sándorné, a művelődésügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője. ott volt mihaíl rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete, a nagykövetség több munkatársa, a kiállítás alkalmából hazánkba érkezett graziella stoichita a román képzőművészek szövetsége iparművészeti szakosztályának titkára, valamint a budapesti diplomáciai képviselők számos tagja./mti/

18.50

- 27 -

1840
P-1

bb. 45. magyar-kubai barátsági est ujszászon

vid j/gy/fm

1965. január 7.

a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága csütörtökön a kubai forradalom hatodik évfordulójának tiszteletére magyar-kubai barátsági estet rendezett ujszászon. ebből az alkalomból a községbe látogatott dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete, a nagykövetség több munkatársa, továbbá szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, valamint a megye párt, tanácsi, társadalmi és tömegszervezeteinek képviselői. a vendégeket a délutáni órákban a község vezetői fogadták és tájékoztatták őket a falu huszéves fejlődéséről. a községi művelődési házban megnyitották a „kubai fametszetek,, című kiállítást, majd a szövetkezeti gazdák és családtagjaik nagygyűlésen vettek részt, amelyen szatmári nagy imre mondott ünnepi beszédet és felszólalt dr. juan josé fuxa sanz nagykövet is./mti/

..

bb. 49. időjárásjelentés

gw/rj

1965. január 7.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön, január 7-én 19 órakor:

ujabb felhősödés

várható időjárás péntek estig: nyugat felől növekvő felhőzet. több helyen, főként a dunántúlon havazás, később havaseső, eső. mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: minusz 3- plusz 2 fok között./mti/

..

- 28 -

2030
20'

le

bb. 50. bemutatkozott a phenjani ének- és táncgyűttes - első előadás a madách színházban

t tf/gg/gy/la

1965. január 7.

csütörtök este a madách színházban bemutatta első műsorát a 78 tagú phenjani ének- és táncgyűttes, amely az 1965. évi magyar-koreai kulturális munkaterv alapján egy négy vendégszerepet hazánkban.

a koreai művészek bemutatkozó előadásán megjelent csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, trautmann rezső építésiügyi miniszter, kiss károly, az elnöki tanács titkára, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, köpeczi béla és puja frigyos, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, valamint a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa. részt vett az előadáson a néhány napig ugyancsak magyarországon tartózkodó koreai kulturális delegáció, élén kim szon ok, kulturális miniszterhelyettesel. megjelent szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, a nagykövetség több vezető munkatársa, valamint a budapesti diplomáciai testület számos képviselője.

a közönség által nagy tetszéssel és tapsal fogadott műsorban többek között fellépett az együttes - ha ze bok vezényelte - vegyeskórusa, amely a vii. világifjúsági fesztiválon aranyérmet nyert, előadtak koreai népi táncokat, mesejátékokat és több magyar népdalt is./mti/

..

- v é g e -

21.18/gy

2146 Juli

- 29 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6. Telefon: 100 400, 300 800

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 8.

bb. 1. „az ember tragédiája”, 62 féle fordításban - hiányzik a japáni kötet, készül az ukrán nyelvű kiadás - dr. radó györgy érdekes irodalomtörténeti kutatásai

i tf/tr/gy/fm

1964. január 8.

dr. radó györgy író-műfordító érdekes feladatra vállalkozott: felkutatja madách művének, „az ember tragédiájá”, -nak külföldi fordításait. eddig 24 nyelven 62 féle fordítás került elő. a világ nyelveken kívül például japánra, finnre, héberre, eszperantóra is átültették a világirodalom magyar remekművét. németre tizenkétszer, franciára hatszor, oroszra ötször fordították le a „tragédiát”, . jelenleg ukrán nyelvű kiadás készül.

dr. radó györgy elmondotta, hogy „az ember tragédiája”, külföldön napvilágot látott kiadásaihoz az országos széchenyi könyvtár útján jutott, a régebbi orosz fordításokra a budapesti gorkij könyvtárban bukkant. a japáni kivételével valamennyi kiadványból sikerült megszereznie egy-egy példányt, néhányat pedig mikrofilmen örökölt meg. az 1943-ban megjelent japán nyelvű fordítás a második világháború idején megsemmisült, ugyanis bombatalálat érte azt a raktárt, amelyben ezeket a könyveket őrizték; mindössze néhány kötet maradt épségben. dr. radó györgy egy ilyen példányt szeretne tokióból hozatni - legalább is mikrofilmen - a széchenyi könyvtár segítségével.

a madách-kutató behatóan foglalkozik „az ember tragédiája”, külföldi előadásainak történetével is. kutatásai szerint eddig többek között németországban - itt első ízben 1892-ben hamburgban -, ausztriában, svájcban, párizsban, krakkóban került színre a tragédia, prágában cseh, pozsonyban szlovák nyelven adták elő. hangjátékváltozatát az 1930-as években a new yorki rádió sugározta, ezenkívül műsorra tűzte az osztrák, a cseh és a német rádió is.

a szakemberek és az irodalombarátok körében egyaránt érdeklődéssel kísért kutatásainak eredményeit dr. radó györgy a közeljövőben tanulmányban foglalja össze./mti/